

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
De minister voor Rechtsbescherming
De heer drs. F.M. Weerwind
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectie-jenv.nl

Contactpersoon

contact@inspectie-jenv.nl

Projectnaam

Onderzoek rol
jeugdbescherming bij
gedupeerde
toeslagengezinnen

Ons kenmerk

4081545

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 27 juni 2022

Onderwerp Deelpublicatie CBS kenmerken gedupeerde gezinnen
kinderopvangtoeslagenaffaire

Geachte heer Weerwind,

In deze brief vraagt de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) uw aandacht voor de eerste deelpublicatie door het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: het CBS) in het kader van het onderzoeksprogramma van de Inspectie naar de rol van de jeugdbescherming bij door de toeslagenaffaire gedupeerde gezinnen.¹ Conform zijn werkwijze zal het CBS deze deelpublicatie op 28 juni aanstaande openbaar maken. De Inspectie zal deze brief, waarin zij toelichting geeft op de resultaten, gelijktijdig met het CBS publiceren. De Inspectie verzoekt u deze brief op 28 juni naar de Tweede Kamer te verzenden.

Aanleiding

Als onderdeel van haar onderzoeksprogramma heeft de Inspectie het CBS verzocht in kaart te brengen of gezinnen gedupeerd door de toeslagenaffaire *hierna* vaker of minder vaak dan andere gezinnen (en dus cijfermatig disproportioneel) te maken kregen met een kindbeschermingsmaatregel. Zoals eerder door de Inspectie aangegeven en door u gemeld in de kamerbrief van 10 mei 2022², voert het CBS deze opdracht in twee fasen uit.

Op 28 juni 2022 publiceert het CBS tabellen waarin een deel van de groep gedupeerde gezinnen³ wordt beschreven in termen van een aantal achtergrondkenmerken⁴. Hiermee wordt voor het eerst een feitelijk beeld opgemaakt van een tot nu toe (on)bekende groep mensen die door de toeslagenaffaire gedupeerd zijn geraakt. Er is veel over deze gezinnen gesproken, maar tot op heden is nooit een systematische beschrijving van deze groep gegeven. Deze tabellen geven nog geen antwoord op de vraag of de gedupeerde gezinnen

¹ [Aankondiging onderzoeksprogramma Hoe ging de Jeugdbescherming om met gezinnen gedupeerd door de Toeslagenaffaire? | Plan van aanpak | Inspectie Justitie en Veiligheid \(inspectie-jenv.nl\)](#)

² Kamerbrief kenmerk 4081545 d.d. 10 mei 2022. Beantwoording verzoek om meer informatie over het onderzoek van de inspecties n.a.v. de motie over uithuisplaatsingen.

³ De in de tabellen opgenomen groep gedupeerde gezinnen is gebaseerd op de meest actuele lijst van gedupeerden (stand 1 april 2022) die zich hebben gemeld bij de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen en van wie na een zogenoemde 'eerste toets' is vastgesteld dat zij slachtoffer zijn van de Toeslagenaffaire.

⁴ Te weten samenstelling van het huishouden, opleidingsniveau, herkomst, herkomstland, belangrijkste inkomensbron, huishoudinkomen en vermogen.

vaker of minder vaak dan andere gezinnen te maken kregen met een kinderbeschermingsmaatregel. Dit volgt na de zomer.

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Deze brief bevat de door het CBS samengestelde tabellen. Daarnaast wordt in deze brief een toelichting gegeven bij de tabellen, en wordt uiteengezet hoe de Inspectie informatie over de feitelijke beschrijving van de groep gedupeerde gezinnen in haar vervolgonderzoek meeneemt.

Datum
27 juni 2022

Ons kenmerk
4081545

Bijlage 1 bevat de drie tabellen van het CBS met de feitelijke beschrijving van een deel van de groep gedupeerde gezinnen op achtergrondkenmerken. Daarbij is ook een korte toelichting opgenomen.

Achtergrond van de tabellen

Wat staat er in de tabellen?

In de tabellen worden de onderzochte kenmerken van gedupeerde gezinnen weergegeven. Het gaat hierbij om de kenmerken van gedupeerde gezinnen vóór zij van de Belastingdienst een eerste invordering kregen om ontvangen kinderopvangtoeslag terug te betalen (tabel 1). Het gaat om de achtergrondkenmerken: samenstelling van het huishouden, opleidingsniveau, herkomst, herkomstland, belangrijkste inkomensbron, huishoudinkomen en vermogen. Daarnaast is - waar mogelijk - onderscheid gemaakt naar gedupeerde gezinnen die wel en niet te maken kregen met een kinderbeschermingsmaatregel (ondertoezichtstelling of voogdij) en/of een gedwongen uithuisplaatsing na de eerste invordering van de Belastingdienst (tabel 2 en 3).

Wie staan er in de tabellen?

De in de tabellen opgenomen groep gedupeerde gezinnen is gebaseerd op de meest actuele lijst van gedupeerden (stand 1 april 2022) die zich hebben gemeld bij de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (hierna: de UHT) en van wie na een zogenoemde *eerste toets*⁵ is vastgesteld dat zij slachtoffer zijn van de Toeslagenaffaire. Dit zijn 10.265 gedupeerde gezinnen. Dit is dus een selectie van de totale groep van 24.125 gedupeerde aanvragers.⁶

Cohorten

De eerste gezinnen die gedupeerd zijn door de Toeslagenaffaire dateren van 2004. Gegevens over de inzet van kinderbeschermingsmaatregelen zijn echter alleen beschikbaar voor de jaren 2011 tot en met 2021; gegevens over gedwongen uithuisplaatsingen zijn alleen beschikbaar voor de jaren 2015 tot en met 2021. Dit heeft als gevolg dat het voor slechts een deel van de gedupeerde gezinnen mogelijk is om te bepalen of zij in de periode ná de eerste invordering wel of niet te maken kregen met een kinderbeschermingsmaatregel, al dan niet met gedwongen uithuisplaatsing. In de tabellen zijn daarom alleen de kenmerken van gedupeerde gezinnen opgenomen die in 2012 t/m 2014 en 2016 t/m 2018 een eerste invordering voor kinderopvangtoeslag hebben ontvangen.⁷

⁵ Zie <https://services.belastingdienst.nl/toeslagen-herstel/de-lichte-toets-wat-is-het-en-hoe-werkt-het/>.

⁶ Voor de lijst van gedupeerden en de eerste invorderingsdatum is het CBS uitgegaan van een door de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) geleverd bestand. Dit bestand is op 10 mei 2022 voor dit onderzoek aangeleverd door UHT. Het bevat ruim 24 000 gedupeerde aanvragers van kinderopvangtoeslag die op 1 april 2022 geregistreerd stonden. Het UHT heeft met een zogenoemde eerste toets vastgesteld dat zij slachtoffer zijn van de toeslagenaffaire. Naast deze ruim 24 000 gedupeerde aanvragers van kinderopvangtoeslag bevat het bestand ook de ruim 63 000 geregistreerde kinderen van deze gedupeerden. Zie ook bijlage 1 aanvullende opmerkingen.

⁷ Het jaar 2015 is niet meegenomen om zodoende enkel gedupeerde gezinnen mee te nemen waarvan bekend is dat zij in het jaar voorafgaand aan de dupering geen kinderbeschermingsmaatregel hadden opgelegd gekregen.

Wat laten de tabellen zien?

Beschrijving groep gedupeerde gezinnen

In de tabellen zijn de kenmerken van 10.265⁸ gedupeerde gezinnen opgenomen. Dit zijn gezinnen die op 1 april 2022 na een eerste toets door het UHT als gedupeerde zijn aangemerkt, én die voor het eerst gedupeerd zijn geraakt in één van de zes voor dit onderzoek geselecteerde cohortjaren (2012 t/m 2014 en 2016 t/m 2018).

Datum
27 juni 2022

Ons kenmerk
4081545

Kenmerken van de gedupeerde gezinnen

Zoals aangegeven heeft de Inspectie het CBS gevraagd de groep gedupeerde gezinnen te beschrijven op een aantal kenmerken. In tabel 1 is te zien dat de beschreven groep gedupeerde gezinnen voor de helft uit eenoudergezinnen (5.105 toeslaaanvragers) bestaat. De overige gezinnen zijn 'een paar met kinderen' (4.645 toeslaaanvragers) of zijn anders samengesteld.

Van de beschreven groep gedupeerde gezinnen is een kleine meerderheid van de aanvragers van toeslag (5.610 toeslaaanvragers) in Nederland geboren. De overige aanvragers van toeslag (4.660 toeslaaanvragers) zijn niet in Nederland geboren. Van de in Nederland geboren toeslaaanvragers heeft bijna de helft één of twee ouders die niet in Nederland geboren zijn. Daarmee zijn ongeveer driekwart van de onderzochte groep toeslaaanvragers migranten of kinderen van migranten. Dat wil zeggen dat tenminste één van hun ouders in het buitenland geboren is.⁹

Het CBS heeft ook het herkomstland van de toeslaaanvrager in kaart gebracht.¹⁰ Van de beschreven groep gedupeerde gezinnen is een derde (3.005 toeslaaanvragers) van Nederlandse afkomst. Van de overige aanvragers van toeslag is de grootste groep afkomstig uit Suriname (1.830 toeslaaanvragers), de Nederlandse Cariben¹¹ (1.275 toeslaaanvragers), of een ander land buiten Europa (1.815 toeslaaanvragers). Daaropvolgend zijn er toeslaaanvragers afkomstig uit Turkije (800 toeslaaanvragers), toeslaaanvragers afkomstig uit een ander land binnen Europa (700 toeslaaanvragers), toeslaaanvragers afkomstig uit Marokko (615 toeslaaanvragers) en toeslaaanvragers afkomstig uit Indonesië (165 toeslaaanvragers).

Een grote meerderheid van de aanvragers van toeslag binnen de beschreven groep gedupeerde gezinnen heeft een laag (3.235 toeslaaanvragers) of middelbaar (3.995 toeslaaanvragers) opleidingsniveau. Voor meer dan de helft van de aanvragers van toeslag in de gedupeerde gezinnen (5.700 toeslaaanvragers) was loon als werknemer de belangrijkste inkomstenbron. Daarnaast ontving een aanzienlijk deel van hen in het jaar voorafgaand aan de eerste vordering bijstand en/of een overige sociale voorziening (2.100 toeslaaanvragers).

⁸ De aantallen zijn afgerond op vijftallen, waardoor de som van het aantal huishoudens in de zes meegenomen jaren iets afwijkt van het totaal van 10 265.

⁹ Het CBS kijkt eerst of een inwoner zelf in Nederland of het buitenland geboren is, en vervolgens waar de ouders geboren zijn. In het buitenland geboren inwoners noemt het CBS migranten. In Nederland geboren inwoners met één of twee in het buitenland geboren ouders worden kinderen van migrant(en) genoemd.

¹⁰ Voor het onderscheid naar herkomstland maakt het CBS gebruik van een indeling op basis van werelddelen en veelvoorkomende immigratielanden. Het CBS bepaalt de herkomst van mensen als volgt. De herkomst van mensen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. Bij mensen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders.

¹¹ De door het CBS gehanteerde definitie 'Nederlandse Cariben' includeert de eilanden Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, Bonaire, Sint Eustatius, Saba). Zie ook: [CBS introduceert nieuwe indeling bevolking naar herkomst](#)

Bijna de helft van de aanvragers (4.800 toeslagaanvragers) had voorafgaand aan de eerste invordering van kinderopvangtoeslag een besteedbaar huishoudinkomen behorend tot de laagste twintig procent van de Nederlandse bevolking¹², gevolgd door gezinnen (2.400 toeslagaanvragers) met een besteedbaar huishoudinkomen in de tweede twintig procent. Ten slotte had twee derde van de beschreven groep gedupeerde gezinnen (6.800 toeslagaanvragers) voorafgaand aan de eerste vordering door de Belastingdienst een negatief vermogen. Dit betekent dat deze gezinnen meer schulden dan bezittingen hadden.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Datum
27 juni 2022

Ons kenmerk
4081545

Gedupeerde gezinnen die in aanraking kwamen met jeugdbescherming

Van de 10.265 gedupeerde gezinnen die in dit onderzoek zijn meegenomen kregen 620 gedupeerde gezinnen te maken met een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel bij één of meer kinderen uit hun gezin.

In tabel 2 en 3 is weergegeven wat in het jaar voorafgaand aan de eerste invordering de kenmerken waren van de groep gedupeerde gezinnen die wel en niet te maken kregen met een kinderbeschermingsmaatregel. In tabel 2 zijn de cohorten 2016 tot en met 2018 opgenomen. In tabel 3 de cohorten 2012 tot en met 2014.

Evenals de beschreven groep gedupeerde gezinnen bestaat het merendeel van de groep gedupeerde gezinnen die te maken kreeg met een kinderbeschermingsmaatregel uit een éénoudergezin (375 van 620 toeslagaanvragers). Zij hadden voornamelijk een laag of middelbaar opleidingsniveau (490 van 620 toeslagaanvragers). De meeste van hen (375 van 620 toeslagaanvragers) zijn ofwel zelf in het buitenland geboren (235 toeslagaanvragers), ofwel zijn zelf in Nederland geboren maar hadden één of twee ouders die in het buitenland geboren zijn (140 toeslagaanvragers). Daarnaast heeft ongeveer een derde van deze groep als inkomstenbron loon als werknemer (na afronding 200 van 620 toeslagaanvragers) of bijstand en/of overige sociale voorziening (na afronding 200 van 620 toeslagaanvragers). Zij hadden een besteedbaar inkomen behorende bij de laagste veertig procent van de Nederlandse bevolking (na afronding 400 van 620 toeslagaanvragers). De overgrote meerderheid van deze groep had een negatief vermogen (na afronding 400 van 620 toeslagaanvragers).

Ontwikkeling over de tijd

De beschrijving van de groep gedupeerde gezinnen is voor de verschillende cohortjaren 2012-2014 en 2016-2018 beschreven. Ondanks dat er een afname is van het aantal gedupeerde toeslagaanvragers per cohortjaar, blijft de verdeling van de kenmerken door de cohortjaren heen ongeveer gelijk.

Het vervolg

Op basis van deze cijfers kunnen nog geen conclusies getrokken worden over de mate waarin het gedupeerd zijn in de toeslagenaffaire samenhangt met het in aanraking komen met een kinderbeschermingsmaatregel. Ook kan op basis van deze cijfers nog niet gezegd worden óf de groep gedupeerde ouders vaker of minder

¹² Het CBS definieert besteedbaar inkomen van het huishouden als het totaal bruto-inkomen verminderd met betaalde inkomensoverdrachten, premies inkomensverzekeringen, premies ziektekostenverzekeringen en belastingen op inkomen en vermogen. Hierbij is gekeken naar het inkomenskwintiel (20%-groep) van het huishouden in het verslagjaar voorafgaand aan de eerste invordering van kinderopvangtoeslag. De kwintielen zijn bepaald op basis van het besteedbaar huishoudinkomen van particulier huishoudens in het betreffende verslagjaar exclusief studentenhuishoudens.

vaak dan andere ouders met een kindbeschermingsmaatregel te maken kregen, en indien dit het geval is welke kenmerken hiermee samenhangen. Dit omdat deze uitkomsten nog niet vergeleken zijn met een groep vergelijkbare maar niet-gedupeerde gezinnen. Wél zijn deze eerste bevindingen van het CBS voor de Inspectie aanleiding om haar onderzoek naar hoe de jeugdbescherming omging met gedupeerde gezinnen scherper af te bakenen.

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Datum
27 juni 2022

Ons kenmerk
4081545

Er volgen nu twee vervolgstappen.

Ten eerste vervolgt het CBS het kwantitatieve deelonderzoek. In dit vervolg brengt het CBS in kaart of gedupeerde gezinnen al dan niet disproportioneel in aanraking zijn gekomen met een kindbeschermingsmaatregel nádat ze gedupeerd zijn geraakt in vergelijking met niet-gedupeerde gezinnen. Dit deelonderzoek wordt na de zomer door het CBS gepubliceerd.¹³ De Inspectie voorziet de resultaten dan wederom van een toelichting, zoals zij in deze brief doet.

Ten tweede kan de Inspectie vanwege de oplevering van de tabellen nu, met een vertraging van twee maanden^{14,15}, starten met het tweede deelonderzoek. De Inspectie publiceert daarom gelijktijdig met de openbaarmaking van de beschrijving van de groep gedupeerde gezinnen het plan van aanpak van haar tweede deelonderzoek¹⁶. In dit verdiepende onderzoek richt de Inspectie zich op de vraag waarom gedupeerde gezinnen te maken kregen met een kindbeschermingsmaatregel en welke lessen hieruit te trekken zijn. De reeds gepubliceerde tabellen van het CBS helpen de Inspectie haar onderzoek verder vorm te geven. In de tabellen is te zien dat de toeslagenaffaire veel éénoudergezinnen raakte, veel gezinnen met een migratieachtergrond, veel gezinnen met een (nog vóór het duperen) laag inkomen, gezinnen die afhankelijk waren van bijstand en veel gezinnen met een laag (veelal zelfs negatief) eigen vermogen. Hoe dit heeft doorgewerkt in de jeugdbescherming is wat de Inspectie gaat onderzoeken.

Hoogachtend,

H.C. Faber
*Hoofdinspecteur Rechtsbescherming en
Executie*

¹³ Mits het mogelijk is om op basis van de beschikbare gegevens statistisch betrouwbare uitspraken te doen over of kindbeschermingsmaatregelen vaker of minder vaak voorkomen bij de groep gedupeerde gezinnen dan bij een groep vergelijkbare, maar niet gedupeerde gezinnen

¹⁴ In kamerbrief 31839-819 is gecommuniceerd dat het voor het uitvoeren van het tweede (kwalitatieve) deelonderzoek voor de Inspectie noodzakelijk is om dossiers te onderzoeken en interviews af te nemen met gedupeerde gezinnen en professionals. Het is daarom zeer belangrijk om in beeld te hebben om welke gezinnen het gaat.

¹⁵ [Aankondiging onderzoeksprogramma Hoe ging de Jeugdbescherming om met gezinnen gedupeerd door de Toeslagenaffaire.pdf](#), d.d. 17 januari 2022. In deze aankondiging staat beschreven dat naar verwachting eind 2022 beide deelonderzoeken zijn afgerond.

¹⁶ [Plan van aanpak Deelonderzoek 2: Hoe ging de Jeugdbescherming om met gezinnen gedupeerd door de Toeslagenaffaire?](#)

BIJLAGE 1

Tabel 1
Kenmerken (in het jaar voor de eerste invordering) van huishoudens die in de jaren 2012 t/m 2014 of 2016 t/m 2018 gedupeerd zijn geraakt door de toeslagenaffaire, naar cohortjaar

	Totaal	Waarvan cohortjaar					
		2012	2013	2014	2016	2017	2018
<i>aantal</i>							
Totaal aantal huishoudens	10 270	3 900	2 525	1 990	870	615	375
Huishoudtype							
Eerpersoonshuishouden	165	50	40	35	15	15	15
Paar met kinderen	4 645	1 835	1 115	920	370	260	145
Paar zonder kinderen	125	40	30	20	15	10	10
Eenouderhuishouden	5 105	1 910	1 270	965	445	310	205
Overig of onbekend huishouden	230	65	65	50	25	20	.
Opleidingsniveau toeslagaanvrager							
Laag	3 235	1 190	800	625	295	200	125
Midden	3 995	1 365	900	855	395	310	175
Hoog	990	315	200	250	115	60	45
Onbekend	2 045	1 025	625	255	65	40	30
Herkomst toeslagaanvrager							
In Nederland geboren	5 610	2 005	1 310	1 115	550	375	250
<i>Waarvan</i>							
Beide ouders in Nederland geboren	3 005	1 085	725	620	265	185	125
Eén ouder in buitenland geboren	630	215	150	115	75	45	30
Twee ouders in buitenland geboren	1 970	705	440	375	210	145	95
Niet in Nederland geboren	4 660	1 895	1 215	875	315	235	125
<i>Waarvan</i>							
Beide ouders in Nederland geboren	70	25	15	15	.	.	.
Eén ouder in buitenland geboren	95	30	30	10	10	.	.
Twee ouders in buitenland geboren	4 500	1 835	1 170	845	300	230	120
Herkomstland toeslagaanvrager							
Nederland	3 005	1 085	725	620	265	185	125
Europa (exclusief Nederland),	760	240	215	140	65	70	35
Turkije	800	390	165	155	35	35	15
Marokko	615	255	135	115	50	35	25
Suriname	1 830	720	470	315	165	95	65
Indonesië	165	75	45	25	10	.	.
Nederlandse Cariben	1 275	470	320	250	115	85	40
Overig Buiten-Europa	1 815	665	450	360	165	110	65
Belangrijkste inkomensbron van het huishouden							
Loon als werknemer	5 700	2 300	1 400	1 100	500	300	200
Inkomen uit eigen onderneming	600	200	200	100	100	100	0
Bijstand en/of overige sociale voorziening	2 100	800	500	400	200	100	100
WW-uitkering	200	100	100	0	0	0	0
AO-/ziektewetuitkering	300	100	100	0	0	0	0
Pensioenuitkering	100	0	0	0	0	0	0
Geen inkomen	200	100	100	100	0	0	0
Overig of onbekend inkomen	1 000	300	200	200	100	100	0
Besteedbaar huishoudinkomen							
Laagste 20 procent	4 800	1 800	1 300	900	400	300	200
Tweede 20 procent	2 400	1 000	500	500	200	100	100
Derde 20 procent	1 500	600	300	300	100	100	0
Vierde 20 procent	700	300	200	200	100	0	0
Hoogste 20 procent	300	100	100	100	0	0	0
Onbekend	500	200	100	100	100	0	0
Vermogen van het huishouden							
Minder dan 0 euro	6 800	2 400	1 700	1 300	600	500	300
0 tot 5 000 euro	1 700	700	400	300	100	100	100
5 tot 10 000 euro	200	100	100	0	0	0	0
10 000 tot 20 000 euro	200	100	0	0	0	0	0
20 000 tot 50 000 euro	300	100	100	0	0	0	0
50 000 euro en meer	700	300	100	100	0	0	0
Onbekend	300	100	100	100	0	0	0

Bron: CBS

Tabel 2
Kenmerken (in het jaar voor de eerste invordering) van huishoudens die gedupeerd zijn geraakt door de toeslagenaffaire (cohortjaren 2016 t/m 2018), naar jeugdbescherming en samenloop jeugdbescherming en jeugdhulp met verblijf

	Totaal						Waarvan samenloop jeugdbescherming en jeugdhulp met verblijf gestart na eerste invordering	
	aantal	Waarvan jeugdbeschermingsmaatregel gestart na eerste invordering		Wel		Geen samenloop		Wel samenloop
		Geen jeugdbeschermingsmaatregel		jeugdbeschermingsmaatregel		Geen samenloop		Wel samenloop
				Waarvan type jeugdbeschermingsmaatregel				
		Aleen OTS	Aleen voorgedij	OTS en voorgedij				
Totaal aantal huishoudens	1860	1765	95	85	.	.	1820	40
Huishoudtype								
Eenpersoonshuishouden	40	40	40	.
Paar met kinderen	775	750	25	25	.	.	770	10
Paar zonder kinderen	35	35	35	.
Eenouderhuishouden	960	900	60	55	.	.	935	25
Overig of onbekend huishouden	45	40	45	.
Opleidingsniveau toeslagaanvrager								
Laag	620	575	45	40	.	.	600	20
Midden	880	835	45	40	.	.	865	15
Hoog	220	220	220	.
Onbekend	140	135	140	.
Herkomst toeslagaanvrager								
In Nederland geboren	1 180	1 115	65	55	.	.	1 155	25
Waarvan								
Beide ouders in Nederland geboren	575	540	35	35	.	.	560	15
Eén ouder in buitenland geboren	150	145	150	.
Twee ouders in buitenland geboren	450	430	20	20	.	.	445	.
Niet in Nederland geboren	680	650	30	30	.	.	665	15
Waarvan								
Beide ouders in Nederland geboren	10	10	10	.
Eén ouder in buitenland geboren	20	20	20	.
Twee ouders in buitenland geboren	650	615	30	30	.	.	635	15
Belangrijkste inkomensbron van het huishouden								
Loon als werknemer	1 000	900	0	0	0	0	900	0
Inkomen uit eigen onderneming	100	100	0	0	0	0	100	0
Bijstand en/of overige sociale voorziening	400	400	0	0	0	0	400	0
WW-uitkering	0	0	0	0	0	0	0	0
AO-/ziektewetuitkering	100	100	0	0	0	0	100	0
Pensioenuitkering	0	0	0	0	0	0	0	0
Geen inkomen	0	0	0	0	0	0	0	0
Overig of onbekend inkomen	200	200	0	0	0	0	200	0
Besteedbaar huishoudinkomen								
Laagste 20 procent	900	900	0	0	0	0	900	0
Tweede 20 procent	400	400	0	0	0	0	400	0
Derde 20 procent	200	200	0	0	0	0	200	0
Vierde 20 procent	100	100	0	0	0	0	100	0
Hoogste 20 procent	100	100	0	0	0	0	100	0
Onbekend	100	100	0	0	0	0	100	0
Vermogen van het huishouden								
Minder dan 0 euro	1 400	1 300	100	100	0	0	1 300	0
0 tot 5 000 euro	200	200	0	0	0	0	200	0
5 tot 10 000 euro	0	0	0	0	0	0	0	0
10 000 tot 20 000 euro	0	0	0	0	0	0	0	0
20 000 tot 50 000 euro	0	0	0	0	0	0	0	0
50 000 euro en meer	100	100	0	0	0	0	100	0
Onbekend	100	0	0	0	0	0	0	0

Bron: CBS

Tabel 3
Kenmerken (in het jaar voor de eerste invordering) van huishoudens die gedupeerd zijn geraakt door de toelagenaffaire (cohortjaren 2012 t/m 2014), naar jeugdbescherming

	Totaal	Waarvan jeugdbeschermingsmaatregel gestart na eerste invordering		Waarvan type jeugdbeschermingsmaatregel			
		Geen jeugdbeschermings- maatregel	Wel jeugdbeschermings- maatregel	Waarvan type jeugdbeschermingsmaatregel			
				Aleen OTS	Aleen voogdij	OTS en voogdij	Onbekend
aantal							
Totaal aantal huishoudens	8410	7885	525	435	15	55	25
Huishoudtype							
Eenpersoonshuishouden	125	105	15	15	.	.	.
Paar met kinderen	3 865	3690	175	155	.	15	.
Paar zonder kinderen	90	80	10
Eenouderhuishouden	4 145	3835	315	255	10	30	20
Overig of onbekend huishouden	180	170	10
Opleidingsniveau toelagenvrager							
Laag	2 615	2385	230	180	.	30	15
Midden	3 115	2950	170	150	.	10	.
Hoog	770	740	30	25	.	.	.
Onbekend	1 905	1805	100	80	.	10	.
Herkomst toelagenvrager							
In Nederland geboren	4 430	4110	320	265	10	35	10
Waarvan							
Beide ouders in Nederland geboren	2 430	2235	195	165	.	20	.
Eén ouder in buitenland geboren	480	445	35	30	.	.	.
Twee ouders in buitenland geboren	1 520	1435	85	70	.	10	.
Niet in Nederland geboren	3 980	3775	205	170	.	20	15
Waarvan							
Beide ouders in Nederland geboren	55	50
Eén ouder in buitenland geboren	75	65
Twee ouders in buitenland geboren	3 850	3655	195	160	.	20	10
Belangrijkste inkomensbron van het huishouden							
Loon als werknemer	4 800	4500	200	200	0	0	0
Inkomen uit eigen onderneming	500	500	0	0	0	0	0
Bijstand en/of overige sociale voorziening	1 700	1500	200	100	0	0	0
WW-uitkering	200	200	0	0	0	0	0
AO-/ziektewetuitkering	200	200	0	0	0	0	0
Pensioenuitkering	100	100	0	0	0	0	0
Geen inkomen	200	200	0	0	0	0	0
Overig of onbekend inkomen	800	700	100	0	0	0	0
Besteedbaar huishoudinkomen							
Laagste 20 procent	3 900	3600	300	200	0	0	0
Tweede 20 procent	2 000	1900	100	100	0	0	0
Derde 20 procent	1 200	1200	0	0	0	0	0
Vierde 20 procent	600	600	0	0	0	0	0
Hoogste 20 procent	200	200	0	0	0	0	0
Onbekend	400	400	0	0	0	0	0
Vermogen van het huishouden							
Minder dan 0 euro	5 500	5100	300	300	0	0	0
0 tot 5 000 euro	1 500	1400	100	100	0	0	0
5 tot 10 000 euro	200	200	0	0	0	0	0
10 000 tot 20 000 euro	200	200	0	0	0	0	0
20 000 tot 50 000 euro	200	200	0	0	0	0	0
50 000 euro en meer	600	500	0	0	0	0	0
Onbekend	300	200	0	0	0	0	0

Bron: CBS

Verantwoording per tabel

Inspectie Justitie en
Veiligheid

Tabel 1

In de eerste tabel wordt van de gedupeerde gezinnen in elk afzonderlijk jaar (2012, 2013, 2014, 2016, 2017 en 2018) het huishoudtype, het opleidingsniveau, de herkomst, het herkomstland, de inkomensbron, het inkomen en het vermogen beschreven. Deze tabel geeft een eerste beeld van de samenstelling van de groep gedupeerden en laat zien of deze samenstelling verandert in de verschillende jaren.

Datum
27 juni 2022

Ons kenmerk
4081545

Tabel 2

In de tweede tabel zijn de gedupeerde gezinnen uit de jaren 2016 t/m 2018 bij elkaar genomen en is van deze gehele groep ook in kaart gebracht of zij wel of niet te maken heeft gehad met een kindbeschermingsmaatregel en/of een gedwongen uithuisplaatsing na de eerste invordering. Hierbij is gekeken naar alle kinderen van de gedupeerden.

Tabel 3

In de derde tabel zijn de gedupeerden uit de jaren 2012 t/m 2014 bij elkaar genomen en is van hen in kaart gebracht of zij wel of niet te maken hebben gehad met een kindbeschermingsmaatregel na de eerste invordering. Een eventuele gedwongen uithuisplaatsing kan voor deze jaren niet in beeld worden gebracht, omdat daarover geen gegevens beschikbaar zijn.

Aanvullende opmerkingen

- voor de lijst van gedupeerde gezinnen en de eerste invorderingsdatum is het CBS uitgegaan van een door de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) geleverd bestand. Dit bestand is op 10 mei 2022 voor dit onderzoek aangeleverd door UHT. Het bevat ruim 24.000 gedupeerde aanvragers van kinderopvangtoeslag die op 1 april 2022 geregistreerd stonden. Het UHT heeft met een zogenoemde eerste toets vastgesteld dat zij slachtoffer zijn van de toeslagenaffaire. Naast deze 24 125 gedupeerde aanvragers van kinderopvangtoeslag bevat het bestand ook 63.120 geregistreerde kinderen van deze gedupeerden;
- in de eerdere publicaties van het CBS over uithuisplaatsingen bij gedupeerden van de toeslagenaffaire is gekeken naar uithuisplaatsingen bij alle gedupeerden van de toeslagenaffaire (sinds 2004). In de huidige tabellen is slechts gekeken naar de gedupeerde gezinnen in enkele specifieke jaren. Het aantal uithuisplaatsingen bij deze kleinere groep van gedupeerde gezinnen is dan ook veel lager dan het eerder gepubliceerde aantal van 1.675 uithuisplaatsingen bij de gehele groep gedupeerden. Een ander verschil met de voorgaande publicaties is dat in de huidige tabellen het aantal huishoudens met minstens één uithuisgeplaatst kind wordt geteld, waar in de voorgaande tabellen het aantal uithuisgeplaatste kinderen werd geteld. Bij huishoudens met meerdere uithuisgeplaatste kinderen leidt dat tot verschillen in de tellingen;
- omdat het CBS niet beschikt over gegevens van de daadwerkelijk opgelegde uithuisplaatsingen, heeft het CBS als benadering gekeken naar kinderen die zowel een jeugdbeschermingsmaatregel als een jeugdhulptraject met verblijf hebben (het kind woont dus niet thuis);
- het CBS beschikt niet over informatie over de wijze waarop gebeurtenissen rondom de uithuisplaatsing en de problemen met toeslagen in deze gezinnen met elkaar samenhangen en elkaar beïnvloed hebben;

- het CBS beschikt niet over informatie waar het kind gaat wonen na afloop van de uithuisplaatsing en weet dus ook niet of het kind weer thuis bij de eigen ouders gaat wonen;
- situaties waarin een kind uit huis is geplaatst zónder een formeel door de rechter uitgesproken jeugdbeschermingsmaatregel blijven buiten beeld. Het CBS heeft geen informatie over de omvang van deze groep;
- om te voorkomen dat individuele personen herkenbaar of herleidbaar zijn in de tabellen, zijn uitkomsten afgerond op vijftallen en zijn vervolgens aantallen onder de 10 niet weergegeven. Uitkomsten op basis van inkomensgegevens zijn afgerond op honderdtallen. Hierdoor tellen cijfers niet altijd op tot het totaal.

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Datum
27 juni 2022

Ons kenmerk
4081545